

Pregătiri pentru concurs.

Foto: T. IOANEȘ

LA MARGINEA HOLDEI DE GRIU

Citiți în
acest număr:

Am ajuns la marginea holdei de griu. Lângă drum, flori gingașe de oimp, albastre și roșii, înveslesc ochii. Caut, fără să-mi dau seama, tufele de porumbe negre. Ele lipsesc de astă dată. Le caut pentru că de ele își atârna traista cu merinde badea Vasile a Căcui, ferind-o de furnici.

Holda bate în nuanța aurului vechi. Vântul i se încurcă în spice și o înfioară. Valuri, valuri se depărtează de noi, călătorind pe întinsul fără capăt al holdei. Oit de aproape simt clipa cea mare a anului, clipa când va începe secerișul. E, fără îndoială, cea mai impresionantă lucrare a anului, e cu adevărat o campanie, o pașnică bătălie. Nu îngăduie întârziere, târăgăneală, nu îngăduie nici o muncă în pripă, căci nici un bob nu trebuie să se piardă. E gata să dea în pirgă. Atunci vor intra

mașinile în lan și nu va mai fi altă preocupare decât strângerea recoltei la timp, ceea ce însemnează câteva zile.

I se spune încă seceriș, deși unealta simplă, zimțată, joacă un rol din ce în ce mai mic, fiind mai curînd potrivită vitrinei de muzeu. În locul ei și a secerătorului încovoiat aidoma uneltei, pe holdă, a apărut combina, a apărut mecanizatorul. Simbolul scump al luptei de veacuri pentru bunăstare, pentru libertate a țărănimii, seceră, și-a dăruit numele celei mai aspre și istovitoare munci de odinioară.

Stăruie încă în amintire nenumărate întâmplări și oameni legați de seceră, bade Vasile. Țin

ȘTEFAN LUCA

(Continuare în pag. 2-a)

Duminică 23 iunie, cînd a avut loc serbarea de sfîrșit de an școlar la clasele 5—7, s-a nimerit să mă aflu în satul Radu Vodă din raionul Leha. Înainte vreme, în acest sat cu pămînt mînos din inima Bărăganului, sărăcia rînjea hidoasă. Oamenii aveau ceva pămînt. Se poate spune că unii dintre ei aveau și cîțiva bani; dar casele lor, cu acoperișuri sparte, din trestie sau paie, reflectau mizeria și inapoierea rămasă din timpurile înrobirii turcești. Nici imaginea școlii nu era mai acătării. La aspectul sărăcăcios pe care îl aveau casele, la școală se adăuga acela de clădire părăsită de marea majoritate a elevilor, plecați cu vite la pășune ori la muncile cîmpului. Așa cum ne-a povestit Vasile Marin, președintele gospodăriei colective, în cel peste 20 de ani dintre cele două războaie mondiale, nici un fiu de țăran muncitor din Radu Vodă nu a plecat mai departe la o școală secundară. În Radu Vodă, ca și în cele mai multe din satele de pe întinsul Bărăganului și din întreaga țară, școala era socotită o instituție parazită și nefolositoare. Dacă aici, colo, se întimpla altfel, aceasta se datora nu bunăvoinței autorităților burghezo-moșierești, ci eforturilor depuse de către învățători și sprijinul acordat de unii cetățeni patrioți doritori de bine. Ni s-a povestit de asemenea, că odinioară, în Radu Vodă, fiecare început sau sfîrșit de an trecea pe neobservate. Erau prezenți doar învățătorii și cîțiva elevi, cărora li se alăturau șapte-opt bărbați și femei. De aceea, cine a cunoscut acest sat cu 15—20 de ani în urmă, ar fi fost foarte mirat duminica trecută văzînd pe cel peste 400 de țărani colectivști, veniți să la parte la serbarea școlară de sfîrșit de an. Și mai mirat ar fi fost aflînd că în fiecare an, din Radu Vodă se duc la școli medii și profesionale zeci de copii. Atît din ceea ce am văzut la Radu Vodă, cit și în alte sate pe care le-am vizitat în ultimii ani, am constatat cu bucurie că învățătorii s-au străduit să-și îndeplinească cu cinste misiunea de luptători pentru stîrpierea obscurantismului și inapoierei culturale, de a duce în mase făclia culturii și științei înaintate, de a crește din tinerii noștri, oameni devotați cu trup și suflet poporului muncitor, cauzei păcii și socialismului. Pentru a-și îndeplini cu cinste această misiune frumoasă și înaltă, învățătorii din țara noastră fac eforturi să fie ei înșiși bine pregătiti, să-și însușească învățătura marxist-leninistă, care ajută omenirea să meargă înainte. Patosul cu care cel 14 învățători din Radu Vodă ajută pe elevi să-și însușească de mici știința despre lucrarea pămîntului, experiențele pe care le-au făcut atît în laborator cit și pe terenul repartizat școlii de către conducerea gospodăriei colective, rezultatele obținute în muncă de învățătorii din satele noastre ne-au întărit, o dată mai mult, convingerea că învățătorii de pe întreg cuprînsul țării merg cu hotărîre pe drumul arătat de partid — drumul participării active la făurirea unei vieți ferice și îmbelșugate. Ei muncesc cu devotament și abnegație, contribuind la formarea unei conștiințe noi, socialiste, a maselor. Cu prilejul „Zilei învățătorului”, urăm tuturor slujitorilor școlii, noi succese în munca de îndeplinire a acestei misiuni nobile și înalțătoare.

De Ziua Învățătorului

ȘERBAN NEDELICU

- „Lumină de iulie” (Cronică cinematografică). (pag. a 2-a)
- Reîntîlnire cu Alexandra Popa (pag. a 3-a)
- Manifestări culturale în aer liber. (pag. 4—5)
- Poezii de Al. Andrișoiu. (pag. 4—5)
- Castrul roman de pe malul Dunării. (pag. a 6-a)
- Un tratat al revanșei. (pag. a 7-a)

Lumină de iulie

Lanurile nesfârșite de griu printre care gonesc câțiva cai ce fac cînste rasei lor ne înștiințează, încă din pregeneric, că acțiunea filmului „Lumină de iulie” se petrece în lumea satelor. Într-adevăr, eroii noii producții a Studioului cinematografic „București” sînt colectivști dintr-un sat de cîmpie, cu viața și cu preocupările lor cotidiene. În intenția de investigație a acestora stă și meritul principal al cineaștilor, care au urmat drumul — prea rar străbătut în filmele artistice românești — către satul zilelor noastre.

Într-o gospodărie agricolă colectivă, vestită în întreaga regiune pentru recoltele îmbelșugate de cereale și pentru caii de rasă din crescătoria proprie, este repartizat un tînăr și inimos inginer zootehnic. Acesta se lovește de la început de rezistența președintelui colectivei, gospodar cu rezultate meritorii, dar refractar la orice înnoiri, pentru care extinderea fermei de vaci ar însemna „bani pe apa Simbetei” deoarece „aici vacile nu dau nici un randament”. Papa Leon, ingrijitorul care a întărit această convingere președintelui Ilie Manu — tratînd animalele după percepțe de felul „ceapa sporește laptele” a reușit să transforme cele cîteva vaci de rasă cumpărate de la Sighet, în adevărate „stafii” — este a doua persoană cu care tînărul zootehnician intră în conflict.

Scenariul semnat de Fănuș Neagu și Vintilă Ornaru promite astfel o ulterioară desfășurare interesantă a evenimentelor. Din păcate, neurmărind cu consecvență acest interesant filon, scenariștii lipsesc cam artificial un conflict între tînărul inginer Zoton Vișan și Luș, brigadierul sectorului zootehnic, pentru cucerirea inimii frumoasei satului. Ce-i drept, înfruntarea aceasta prilejuiește o spectaculoasă cavalcadă nocturnă, ce poate fi apreciată ca o reușită atât a regizorului cît și a operatorului, dar numai dacă o judecăm în afara contextului. Pentru că altfel, cu greu ne vom convinge că un om care iubea caii și îi îngrijea cu atîta atenție ar fi în stare să-i gonească noaptea într-o ripă, în speranța că și-ar compromite rivalul în dragoste. Iar admițînd acestea, ne va fi totuși imposibil să pricepem cum de ceilalți colectivști gonesc caii împreună cu Luș, spre o exterminare sigură, numai pentru că „Vișan le-a dat voie” și nu-și pun întrebări decît după ce faptul e consumat.

Modul de rezolvare al conflictului „de dragoste” (care mai prilejuiește regizorului o secvență reușită, bine gradată, cea a sîrbei de la balul desfășurat la cîmînul cultural) nu e singurul reproș ce li se poate aduce scenariștilor. Chiar despre eroul principal mai mult se afirmă că e un tînăr harnic și priceput, decît o pot observa spectatorii pe ecran.

Regizorul Gheorghe Nagy părăsind pentru prima oară ecranizarea după opere clasice („D-ale carnavalului”, „Două lozuri”, „Bădăranii” etc.) realizează un dublu debut: în filmul pe teme contemporane și în dramă. De altfel experiența sa în comedie se vedește în scenele în care apar Papa Leon sau soferul Victor unde, ajutat și de naturalețea lui Gr. Vasiliu-Bîrlîc sau de prezența tonică a lui Aurel Cioranu, realizează secvențe „cu priză” la public. Deși neservit de un scenariu de talia celor anterioare, regizorul și-a confirmat talentul și în exterioarele realizate în comuna Iancasat, Unele momente de stinghereală vor dispărea fără îndoială în viitorul film

inspirat din contemporaneitate pe care-l așteptăm de la Gh. Nagy.

Distribuția mai cuprinde actori cu vastă experiență a ecranului ca George Calboreanu (din nou foarte bine în rolul președintelui gospodăriei colective), Marcel Anghelescu sau Colea Răutu (într-un rol episodic) ca și debutanți: studentul Institutului de teatru „I. L. Caragiale” Mircea Cosma în rolul brigadierului Luș (promițător, cu o figură poate prea agreabilă pentru acest rol), Emilia Costa, elevă la Școala populară de artă, în rolul frumoasei Maria. În rolul principal, George Mottoi s-a străduit să treacă peste dificultățile impuse de un scenariu cam zgîrcit cu personajul său.

Dar cel care și-a adus cea mai substanțială contribuție la filmul „Lumină de iulie” este, după părerea noastră, operatorul Ovidiu Gologan, al cărui talent, remarcat cu ani în urmă în „Moara cu noroc”, s-a maturizat substanțial. De la prima secvență imaginea de o lumină crudă, aurie a grînarului, apoi amurgurile, crîngurile prinse pe pelucula colorată, vădesc studiul atent al distribuirii luminii și culorii. Alergările pe cai (printre care cavalcada nocturnă de care am mai amintit), focurile care inundă miriștea după secerat, un minunat joc al ciuturilor, sînt printre reușitele majore ale operatorului.

Considerînd „Lumină de iulie” ca o reînnoare a șirului de filme inspirate din satul contemporan (început cu „În sat la noi” și „Desfășurarea” dar necontinuat cu realizări substanțiale) așteptăm de la cineaștii noi filme inspirate din munca și preocupările actuale ale colectivștilor. Viața clocotitoare a satului colectivizat le oferă o multitudine de subiecte.

VLADIMIR PANĂ

O valoroasă antologie de folclor

„Cîntece populare românești” de ILARION COCIȘIU

În urmă cu aproape doi ani, la Festivalul internațional de folclor al țărilor balcanice și din zona Mării Adriatice, în fața unei vitrine cuprinzînd bogatele culegeri folclorice editate în anii din urmă, Em. Cherbuliez, unul dintre cei mai remarcabili folcloriști europeni, oaspete de frunte al festivalului, îmi vorbea cu căldură despre atenția cu care sînt înconjurată în țara noastră bogățiile spirituale, despre atenția cu care sînt răspîndite în popor secularele sale creații folclorice.

Mi-am amintit aceste cuvinte răsfoind noua și impunătoare culegere de folclor a lui Ilarion Cocișiu — alcătuită postum sub îngrijirea Institutului de folclor de Tiberiu Alexandru și Maria Siminel-Fusteri — reprezentînd una dintre cele mai elocvente dovezi a dimensiunilor cu totul deosebite ale cercetărilor noastre folclorice.

Amplul studiu introductiv al profesorului T. Alexandru reușește să ne dea coordonatele vieții și activității neobositului folclorist, care și-a dăruit toate forțele culegerii și răspîndirii creației populare. De-a lungul a numai 42 de ani de viață, Ilarion Cocișiu s-a dăruit într-adevăr folcloristicii cu toată ardoarea unui pătimaș îndrăgostit de giuvaerurile artei populare. În ciuda unor imense greutăți, el și-a însușit o temeinică și multilaterală cultură, devenind alături de C. Brăiloiu unul dintre cei mai de seamă cercetători în domeniul folclorului.

Moștenirea lui Ilarion Cocișiu — de la care ne-au rămas peste 9000 de cîntece, texte folclorice și informații folclorice de tot felul, precum și o serie de studii ca „Despre dialectul muzical ardelean”, „Ritmurile sacre în cîntecul nostru popular”, schița monografică „Folclor muzical din Tirnava Mare” și multe altele — conturează profilul unor rodnice cercetări care i-au înscris numele în istoria culturii noastre.

Colindele, cîntecele secerișului, cîntecele la claca de tors și seczătoare, cîntecele de nuntă, cîntecele de înmormîntare, baladele, doinele, cîntecele propriu-zise, cîntecele de joc și folclorul nou publicate în cuprinsul culegerii, dau o imagine

pregnantă a bogăției noastre folclorice, demonstrînd totodată strădaniile depuse timp de aproape 25 de ani de Ilarion Cocișiu pentru culegerea, studierea, răspîndirea creației noastre populare. Un loc deosebit îl ocupă în cuprinsul acestei culegeri cele 13 cîntece inserate în capitolul „Folclor nou” ce reprezintă o mărturie a grijii cu care folcloristul (mort în 1952) s-a preocupat în ultimii ani de viață de cîntecele ce exprimă gândurile, bucuriile oamenilor muncii în anii ce au urmat E-liberării noastre. Remarcabile sînt din acest punct de vedere cîntecul „Se făcu o lume nouă” care cîntă bucuria muncii țăranilor dezrobiți de exploatare, sîrba „Cînd am intrat în uzină”, hora „Ride Gorjul nostru drag”, „Cîntecul secerișului” ș. a. care au fost adunate și cercetate de Cocișiu — cum ne spun îngrijitorii ediției — în vederea elaborării unui studiu consacrat folclorului nou.

Publicată în Editura muzicală în frumoase condiții grafice, culegerea de cîntece populare a lui Ilarion Cocișiu reprezintă astfel, alături de un primos de recunoștință adus unuia dintre fruntașii folcloristicii noastre, o bogată antologie folclorică care poate fi multilateral folosită de activiștii noștri culturali.

IOSIF SAVA

Mîndro, ochișorii tăi...

Mîndro, ochișorii tăi,
M-au băgat în năbădăi,
Parcă-s gemeni cu al mei,
Parcă-s două flori de tel;
Ți i-aș costi ca pe flori
Să-i am și seara și-n zori,
Să-i am și la miez de noapte.
Cînd grăiesc frunzele-n șoapte.
Hai, mîndro, să ne iubim
Că vezi cum ne potrivim
Și la muncă pe tariale,
Dară și la mers pe cale;
La sapă, la secerat.
Dară și la horă-n sat:
Și la snopi cînd îi legăm,
Mai mult cînd ne sărutăm.
Noi de cînd ne-am îndrăgit
Lumea-n sat ne-a și ochit
Și vorbește șușotit;
Să vorbească, ce-o să zică,
Li se pare, nu sînt mică!
Hărnicesc și în ogradă,
Sînt fruntașă și-n brigadă,
Pot să leg snopul în vară
Chiar de-i ca piatra de moară!

Auzit în comuna Patru Frați, raionul Urziceni, regiunea București de ION SOCOL.

LA MARGINEA HOLDEI DE GRÎU

(Urmare din pag. 1)

minte, într-o vară, cînd nu te-am ascultat și n-am ținut degetele strînse pumn și m-am tăiat. Nimeni nu era scutit de seceră pe vremea aceea, îndepărtată, a copilăriei. Copiii, femeile, bătrînii se aplecau pe holdă, retezau mănunchiuri de tulpini uscate, legau snopi, ridicau clăi sub dogoarea neîndurătoare a soarelui de vară. Dumneata erai nevoit să seceri și la alții. Primeai din nouă clăi, una, iar eu țin minte că numărăm într-una clăile aliniate pe miriște și ajungînd la a nouă, mă întrebam de ce ți se cuvine atît de puțin.

La umbra săracă a tufei de porumbe negre se întindea o merindare, cu linguri de lemn se sorbea din strachina cu zeamă de fasole. Urma un somn greu de plumb, scurt ca o nălucire. Și pînă la caderea întunerului, seceratul continua.

Acum, la marginea holdei, îmi revin în memorie cîteva date legate de gospodăriile țărănești, prin anii 1935—1936. Le-am întilnit, bun înțeles, într-o arhivă. Arhiva fostei prefecturi din Galați. Se spunea acolo că sînt mai multe case fără atelaje, decît cu atelaje, că sînt gospodării care n-au plug, grapă, n-au coase, furci, greble, n-au topor... Ceea ce m-a cutremurat și mi-a adus aminte de cele două seceri, învelite în pînza aspră, veche, de cînepă, pe care le țineai pe grindă, bade Vasile, a fost relatarea seacă, statistică,

din raportul pretorilor, că erau atunci mai de țărani care nu aveau nici seceră. Ca să seceră „a nouă”, să se încovoie pe holdă, sub arșița de metal topit a soarelui, erau nevoiți să se imprumute. N-aveau nici seceră, n-aveau nimic în casa lor. O spune asta arhiva fostei prefecturi Galați.

Holda așteaptă, înfiorată de vînt, momentul solemn, în fiecare an parcă altul, nerepetat, al primului snop, al primului bob ce bate în culoarea bijuteriilor de preț. Dar acum pe mai bine de milioane hectare vor dudui milioanele de cai putere ai tractoarelor, vor înainta ca niște păsări cu aripi uriașe, combinele. Totul a fost dinainte cîntărit, socotit, pregătit, pentru ca asaltul să nu dureze decît cîteva zile. Secerișul, bade Vasile, nu mai este o muncă istovitoare; e, într-adevăr, o muncă grea, obositoare, cere mare energie, operativitate, dar nu mai e istovitoare. Iar copiii, căroră pe vremuri le era pusă de la zece ani seceră în mînă, vin în cîmp cîntînd, pe miriște să culeagă spicele răzlețe, după ce mașina a trecut.

Curînd începe secerișul. Holda dă în pîrgă. Știu că voi gusta cît de curînd piine nouă, bade Vasile, la dumneata acasă, ca în fiecare an. Tare aș vrea să te întilnesc la moară, ca altădată. E un loc potrivit istorisirilor. Știu că v-ați hotărît să încheiați campania în mai puțin de o săptămînă. Așa o să fie, căci, după cum mi-ai scris, nimic nu-i lipsește azi gospodăriei voastre colective.

Recoltarea legumelor la G.A.G. Drăganesti, regiunea Bucuresti.

BULETINUL G.A.C.

Duminică de iunie la Răucești. Zi plină cu soare care te imbie s-o petreci în aer liber. În jurul terenului de sport s-au adunat peste 300 de colectiviști pentru a asista la manifestările cultural-sportive. Dimineața este consacrată meciurilor de fotbal, handbal, volei și jocurilor distractive, iar după-amiaza asistăm la un program cultural care se desfășoară pe o estradă special amenajată. Totul a fost frumos, totul a plăcut, dar în special atrage atenția o formă de activitate culturală complexă, prezentată cu acest prilej pentru prima dată în fața colectivităților. Este vorba de „Buletinul G.A.C.”.

Acest buletin reușește să oglindească principalele probleme privind munca ce se desfășoară în etapa actuală în gospodăria agricolă colectivă „Tudor Vladimirescu” din comună.

Pentru început se prezintă două informări. În prima, vorbindu-se despre situația lucrărilor de întreținere la fiecare cultură în parte, se anunță — spre bucuria tuturor — echipele fruntașe în campanie, dar n-au fost uitate nici cele codășe. În cea de a doua informare, brigadierul zootehnic Dumitru Stan arată ce sarcini revin sectorului de care răspunde și prin ce mijloace pot fi ele îndeplinite. Datorită caracterului lor concret, referirilor la oameni și la felul lor de a munci, informările au fost deosebit de convingătoare.

Iată că acum urcă pe scenă inginerul Constantin Vasiliu, împreună cu trei colectiviști din brigada de cîmp. Discuția pe care ei o poartă în cadrul buletinului are ca temă combaterea gândacului de Colorado. Firește, că acest subiect nu a fost ales întâmplător, ci impus de realitate. Spre sfîrșitul lui mai, pe tarlalele înșămîntate cu cartofi își făcuse apariția gândacul de Colorado. Colectiviștii au luat imediat măsuri pentru stîrpirea lui. Discuția, deși are un caracter științific, devă-

luie la un nivel accesibil maselor cauzele apariției și modul de combatere a gândacului de Colorado.

Prezența pe scena căminului cultural a unor oameni competenți ca inginerul agronom, brigadierii, contribuie la creșterea calității buletinului și la elucidarea unor probleme importante. Tot inginerul agronom este acela care răspunde la întrebările puse în cadrul „Poștei buletinului”. Pentru a lămuri ce soiuri de griu dau cea mai bună producție pe acele locuri, el apelează la experiența anului trecut cînd, în condiții de secetă, soiurile Ponca și Bezostaia au dat producții mult mai mari decît soiul Cenad. Ca urmare, în acest an soiul Cenad ocupă doar 50 hectare, iar restul pînă la 445 hectare au fost cultivate cu soiurile care s-au dovedit mai productive.

Răspunzînd la întrebarea „Ce este retribuția suplimentară și cum se aplică ea?” inginerul, după ce dă explicațiile necesare, arată că în gospodărie se aplică în acest an, pentru prima oară, retribuția suplimentară la cultura cartofului, sfeclei și a florii soarelui.

În încheierea buletinului, la rubrica „Știați că...?” se dau cîteva știri despre fondul de bază, creșterea producției la griu și porumb, veniturile ce se vor obține de la grădina de legume etc.

Succesul de care s-a bucurat Buletinul G.A.C., atenția cu care a fost urmărit se datorează atît conținutului său bogat cît și formelor variate de prezentare. S-au găsit cele mai interesante mijloace pentru a ilustra evenimentele actuale din viața gospodăriei. Grija consiliului de conducere al căminului cultural pentru alcătuirea judicioasă a buletinului s-a vădit pînă și în alegerea melodiilor cîntate în cinstea fruntașilor precum și a poeziilor care aveau ca temă muncile agricole.

Discuțînd cu tovarășul Nicolae Stamate, directorul că-

minului cultural, am aflat intenția consiliului de conducere de a îmbunătăți această formă de activitate atît prin participarea unor oameni competenți (pe viitor nu va lipsi nici președintele gospodăriei), cît și prin găsirea unor mijloace cît mai variate de prezentare. Asemenea buletine sînt programate bilunar la căminul din Răucești, raionul Tg. Neamț. Ținînd seama că în această comună este un centru metodic, ar fi necesar să fie invitați, pentru a participa, și activiști culturali din comunele învecinate, urmînd ca și aceștia, la rîndul lor, să organizeze Buletinul G.A.C.

Îmbogățirea vieții culturale cu o manifestare atractivă, bogată în conținut, concretă, actuală și eficientă, cum este Buletinul G.A.C., va contribui la întărirea legăturilor dintre cămin și gospodăria colectivă, la abordarea operativă cu mijloacele muncii culturale a principalelor probleme economice ale satului colectivizat.

A. CROITORU

PE URMELE MATERIALELOR PUBLICATE

Mijloace agitatorice operative și eficiente

În numărul 803 din 16 mai a.c. al revistei noastre a apărut articolul „Mijloace agitatorice operative și eficiente”.

După citirea articolului, colectivele de redacție au luat primele măsuri. Iată ce ni se comunică la redacție în legătură cu aceasta.

Staturile cuprinse în articolul intitulat „Mijloace agitatorice operative și eficiente” ne-au fost de folos în sensul că ne-au ajutat să facem ca emisiunile locale ale stației noastre de radioamplificare să fie tot mai bune, atractive și eficiente.

Programele emisiunilor locale au devenit în ultimul timp mai bogate și variate prin participarea mai activă a colaboratorilor direcți ai stației.

A fost rezolvată de asemenea și problema amintită în articol — a transformatorului pentru reglementarea tensiunii curentului electric — fapt care ne va permite mărirea duratei emisiunii și îmbunătățirea condițiilor tehnice a acesteia. Pentru procurarea transformatorului am fost sprijiniți de către Comitetul regional pentru cultură și artă.

Despre gazeta de perete putem spune că ea a devenit într-adevăr o tribună a experienței înaintate prin care se popularizează toate metodele bune de lucru ale fruntașilor recoltelor bogate din G.A.G.

Tov. Ionel Barac, colaborator activ al gazetei de perete a și început să traducă în fapt

Reîntîlnire cu ALEXANDRA POPA

Unde am mai văzut oare chipul acesta? Aceeași față cu trăsături aspre, aceeași ochi stredelitori ne privesc acum din fotografie. Dedesubtul portretului o chemare... „cătrecătoarele de păsări din gospodărie”. Și mai jos semnătura: Alexandra Popa. Dar iată, chipul femeii se animă și în față ne stă acum autentică Alexandra Popa, vicepreședinta gospodăriei colective din Măceșu de Sus-Olteneia. Ne amintește tot ea că a fost delegată la consfătuirea pe țară a crescătorilor de păsări, ținută anul acesta la București.

Este aceeași, va să zică, pe care am văzut-o atunci ticluind pe o foaie de hîrtie cuvîntul ce avea să-l rostescă în fața unei întregi asistențe de specialiști despre... „problemele aviculturii în Măceșu de Sus”. Îmi amintesc de o vorbă pe care o folosea frecvent: „La noi la Măceșu”. Dar cuvintele ei nu puteau sugera, oricum, tabloul pe care îl aveam acum în față...

Locuința crescătoarelor de păsări, lipită de padocuri, e garnisită, prin grija gospodăriei, cu tot ceea ce ține de confort: mobilier, radio, scoarțe înflorate. Prin geamul dulăpiorului cu medicamente se zăresc etichetele flacoanelor de coccidizin, sulfatiazol și ale celor de untură de pește. O fermă avicolă bine organizată e de neînchipuit fără așa ceva. Molimele trebuie prevenite. Treaba aceasta e cu mult mai ușoară și mai economicoasă decît înlăturarea după ce ele s-au declanșat.

— După șase zile de la ecloziune încep să adaug în mîlaiul puilor coccidizin — spune Alexandra.

— Asta unde ai învățat-o?

— Întîia dată am auzit-o la consfătuire. Dar am citit și în cărți. — Și arată, cu o mișcare a capului, mica bibliotecă a fermei de păsări. Domină între broșuri titlurile: „Creșterea puilor” și „Cum se poate mări producția de ouă”. La începutul campaniei de incubare, Alexandra a împărțit celor 12 femei de la ferma de păsări un număr de 30 de cărți. Dulăpiorul sanitar și bibliotecă, deosebite ca specific, atestă împreună faptul că la Măceșu creșterea păsărilor se face în mod științific. În fiecare săptămînă cotelele sînt spoite cu var. Au în magazie patru tone de var nestins, luat de asemenea din vreme și destinat exclusiv fermei avicole. Se pare că Alexandra, vicepreședinta, activează intens în consiliu. La fiecare adunare pune pe tapet problemele fermei de păsări. Ceilalți o ascultă atenți și respectuoși fiindcă ea are de acum un renume cîștigat în materie de avicultură. Iată și dovezile:

— A promis să reducă la minimum mortalitatea la pui dar pînă la urmă a lichidat-o integral.

— Ține o igienă desăvîrșită. Ferma are printre altele în dotare lămpi de benzină. Cu ele se sterilizează prin flambare podeaua padocurilor.

— A lansat printre crescătoare indemnul de întrecere: „urmînd recomandările consiliului de conducere să obținem în acest an 600 păsări la suta de hectare”. (Gospodăria are 3 000 de hectare teren). I-au răspuns pînă acum Rada Alexandra, Ioana Marcu, Stana Florea

...Alexandra Popa se smulge brusc de lingă noi. În clipa următoare, în mijlocul unuia din padocuri, curmă la timp o mică dramă. Un pui rînit la picior a fost asaltat de alți zece, atrași de gustul singelui. L-a luat în căușul palmei, l-a oblojit cu tifon și l-a pus la loc ferit. „Vezi mata, de aia, oriunde ne-am afla noi, crescătoarele, stăm numai cu gîndul la pui”.

Cu grija asta nemăsurată poartă ele miile de pui ale gospodăriei, de la vremea cînd sînt cit căsa coaptă, pînă la cea a... mujdelului. Truda le este elogiată în adunările generale, în programele brigăzii de agitație.

Frumoasă meserie aveți, tovarășă Alexandra!

V. TOSO

recomandările dv. cu privire la recrutarea de noi colaboratori al gazetei din rîndurile celor mai buni colectiviști.

ION NEAGU
redactor responsabil al stației de radio-ficare Independența

Articolul: „Mijloace agitatorice operative și eficiente” a fost citit cu atenție de colaboratorii gazetei noastre de perete. Vă informăm că am trecut la reorganizarea gazetei de perete. Materialele care se publică sînt grupate acum în trei rubrici:

1. Din activitatea organizațiilor de masă. 2. Aspecte din G.A.C. unde sînt publicate fotografiile din toate sectoarele de activitate ale gospodăriei. 3. Despre elogiările gospodăriei din comună.

Ne-au fost de mare folos recomandările pe care ni le-ați făcut în același articol cu privire la îmbunătățirea continuă a activității gazetei de perete, astfel ca ea să devină tot mai mult un mijloc de agitație, operativ și eficient.

Colaboratorii gazetei publică articole pe baza cunoașterii concrete a realității, popularizînd tot mai mult experiența înaintată a fruntașilor din gospodăria colectivă.

MOCANU VASILE
președintele G.A.C. „Drum Nou” — Ieși

Poezii de AL. ANDRIȚOIU

Pîinea

Vine pîinea, pîinea nouă,
 Împlinită ca din rouă.
 O socialistă pîine
 Ce suride larg spre mîine.
 Pîinea bună și cînstită
 Ce-o numeau străbunii pîlă.
 Ieri a fost codru de pîine,
 Codru negru-n vremi hapsîne,
 Azi un codru larg de mîini
 Fericesc aceste pîini.
 O, am cucerit cu spada
 Pîinea (Albă ca Zăpada),
 Indurînd în lupte rana
 (Pîine, tu, Cosinziana),
 Și ne-am răzbunat strămoșii
 (O! Voi pîini, „Scufițe Roșii“).
 Dar sinteți acum cu noi,
 Jimble noi din anii noi,
 Brațele stau amîndouă
 Scuturi pentru pîinea nouă.

Puntea

Sălcii cu nemiluita
 poartă cerul cald pe frunzi.
 Îmi treceam cîndva iubita
 peste arcu-acestei punți.

Puntea se-arcuia pe ape
 aducînd a curcubeu,
 și-mi păreau atîl de-aproape
 visul meu și dorul meu.

Sălcii suspinau în vînturi,
 era riul abătut.
 Dincolo, alle pămînturi,
 dincolo, un alî avut.

Desene de NICA PETRE

Puntea sta între păcate,
 suspinînd și ocărînd.
 Oamenii din două sate
 se certau pentru pămînt.

Astăzi puntea-i altă punte,
 satele s-au logodit
 ca să stea mereu în frunte
 la avutul fericit.

Și-au unit pămînturi multe,
 inimi multe, la un loc.
 Puntea simplă stă s-asculte
 clipa marelui soroc.

Dintr-un sat în celălaltul
 trec miresele mereu.
 Puntea, tot pîndind înaltul
 cerului, e curcubeu.

Căci din două colective
 crește una mai presus.
 Puntea scrie lungi misive
 riului, în jos și-n sus.

Știe soarele și luna
 acest scris rotund, citeț.
 Două fericiți fac una
 astăzi, după cum vedeți.

Heleșteele

Stau două heleșteie
 sub zările fierbinți
 ca ochii de femeie
 cînd mi te scot din minți.

Albaștri cum e-albastrul
 cel mai albastru sint.
 Ca Daniil Sihastrul
 se-ascunde orice vînt.

Doar sălcii și arinii
 cei buni de pus în grinzi,
 prin farmecul luminii
 se uită ca-n oglinzi.

Ei văd, plecîndu-și capul,
 spre-oglinzile de jos,
 cum se desiată crapul
 și somnul somnoros.

Prin unde se zărește
 ca printr-un ocean,
 puzderie de pește
 în jocul diafan.

Noi am adus făptura
 acestor pești, aici,
 hrănindu-li-le gura
 să crească toți voinici.

Ci, fără multă vorbă,
 în plasă am cuprins,
 plătica pentru ciorbă
 și-un crap la foc încins.

Minciuna pescărească
 e-aici fără temeii.
 Recoltele-or să crească
 Atîtea cite vrei.

Stau două heleșteie
 sub zările fierbinți,
 ca ochii de femeie
 cînd mi te scot din minți.

Sfecla

Cît de ciudat roșește-această sfeclă,
 ca omul vinovat la o poreclă.
 Ea merge către care să se culce
 și-apoi, în tren, avea-va somnul dulce.

Ea stă visînd cum ride ciocolata,
 și cum bomboana simplă o dă gata.
 Ea pleacă din feerica natură
 către plăcintă, către prăjitură.

Și poate uită că pe trup ea are
 și rouă dar și picuri de sudoare.
 N-am vrea nîcicum să uite de cîmpie,
 de oamenii de la gospodărie.

Am vrea să spună, la oraș, cumînte,
 că am muncit-o bine și fierbinte,
 și-am îmbia-o deci să mai poftescă
 pe la cooperativa mea sătească.

Copiii noștri o așteaptă, lată,
 să se-ntoarcă-alcea fermecată,
 chiar dacă-n chipul vesel de
 bomboană
 se va simți semeată și cucoană.

Vinul

Odobeștii,
 Nicoreștii,
 Scumpă viță, te îmbie.
 Sîni Cotnarul,
 Murfatlarul
 sînul tău rîvnit demult.
 Drăgășanii,
 vechi, cu anii,
 te au bună-n ospete.
 Pe Tîrnave,
 vînturi grave,
 cum te-alintă, le ascult.

Vremea trece.
 Toamna rece,
 se încumetă cu brumă.
 Tu te clătini
 pe sub paltini
 puse larg de brume mari.
 Dar ciorchini,
 robi luminii
 dulciul pururi și-l adună,
 și văpale
 prin butoale,
 tu te lauzi și tresari.

O! Fetească
 romînească,
 ce ne cheamă la ospete.
 Și Băbească
 romînească
 ce ne cheamă la ospăt.
 Fie-ți vița
 și mlădița
 nou chenar de frumusețe,
 pe ponoare
 mîndrul soare
 deie-ți haruri și răsfaț.

Să se umple
 cupe scumpe,
 cu lumina ta măiastră.
 Să tresalte
 frunți înalte
 în alese sărbători,
 și cu olul
 tot goscolul,
 prăznuind virtutea noastră,
 să te știe
 mărturie
 pentru nunți, lungă viorii.

MANIFESTAȚIA

AN CHETA NOASTRĂ:

Cum organizați zilele de odihnă?

Interlocutorul nostru, tovarășul Florian Neagu, secretarul Comitetului raional pentru cultură și artă — Alexandria, povestește cu atîta culoare și alți de însuflețit încît ne sună parcă în urechi zvonul de nedescris ce se compune din vocea oamenilor și a strunelor, din sunet de frunză și freamăt de mulțimi adunate să petreacă împreună... I-am și împărtășit aceste simțăminte.

— Nu e vorba numai de petrecere — precizează tovarășul Neagu. — Dacă ar fi așa, colectiviiștii noștri nici n-ar veni cu mille la aceste zile de odihnă colectivă. Oamenii vor săculeagă roade, nu numai după muncă, ci și după odihnă... „Odihna“ în concepția colectiviiștilor noștri — și bănuiesc, așa se petrece și în altă parte — trebuie să le îmbogățească gîndurile și sentimentele.

— Cu alte cuvinte, odihnă activă? — Exact. Urmărim, în primul rînd, să asigurăm o odihnă plăcută, bine-meritată pentru colectiviiștii noștri. După o asemenea zi, săptămîna de muncă începe cu mai multă voioșie și energie. Jocurile distractive, sportul, muzica îi distrează pe participanți, procurîndu-le clipe de destindere de neuitat. Avem grijă ca zilele acestea de odihnă să se desfășoare într-un cadru pitoresc, care contribuie mult la farmecul sărbătorii.

Nu pierdem însă din vedere nici obiectivele educative și instructive. De dimineață și pînă seara firziu au loc manifestări culturale și sportive, vizitate pe grupe la diversele sectoare ale gospodăriei gazdă, pasionante schimburi de experiență. Gazdele și oaspeții se întrec în a prezenta programe artistice variate, cu conținut bogat. În felul acesta, pe estradă amenajată cu acest prilej, evoluează cele mai bune formații artistice. Pentru echipele noastre artistice de amatori a da spectacol pe scena unei asemenea sărbători echivalează cu un certificat de calitate. De unde și strădania de a-și perfecționa mereu nivelul pregătirii artistice, astfel încît să fie admise a se prezenta în fața unui public exigent, venit din mai multe sate.

— Manifestările artistice sînt desigur atractive. Dar oare tot așa se întîmplă și cu conținutul?

— Trebuie făcut aici o paranteză. Conferințele nu sînt atractive nicio-dată, dacă sînt sărace în conținut și neinteresant expuse. Darămite într-o zi de odihnă colectivă, cînd spectatorii au posibilitatea să aleagă între atîtea manifestări ce se desfășoară paralel! Cînd avem însă un asemenea program cum a fost la Plosca, auditoriul este numeros și interesat.

Cunoscuta formație

CULTURALE

ÎN AER LIBER

lectivă?

oate satisfacă. Amă din Bucu-
ari, conferen-
purtat discuții
pe cele mai
nice, literare,
cu ei o călă-
așele noi din
tele. Recoman-
le-au făcut
legătură cu
că mai înainte
la biblioteca

rbări, unde iau
umeni, depinde
ganare. Vreți
anume proce-

sa alcătuit, pe
dament. Din el
ai Comitetului
și artă, Comi-
și Comitetului
onsiliului raio-
cooperăției de

"Punctul BRAZI"...

valea colectiviști din cuprinsul ra-
ionului Rm. Sărat și-au dat
întâlnire în acest loc decla-
rat monument al naturii,
pentru a participa la o zi de
odihnă colectivă. După ce
oaspeții au vizitat gospodă-
ria noastră colectivă, s-au
format grupuri pe profesii
pentru a discuta anumite
probleme de producție.

Ne-am oprit la primul grup.
Aici se aflau președinții și
brigadierii. Nicolae Manta,
președintele gospodăriei co-
lective din satul Fundeni,
comuna Zărnești, tocmai vorbea
despre întărirea și dez-
voltarea gospodăriei colec-
tive.

Oaspeții făcuseră deja cu-
noștință cu unele realizări
ale acestei gospodării. Ei au
văzut și au admirat graj-
duriile cu animalele frumoa-
se, terasele de vii și alte.

Despre rezultatele frumoa-
se pe care le-au obținut
colectiviștii din satul Fun-
deni în primul an de muncă,
a vorbit și Ion Mihalache,
președintele gospodăriei co-
lective din Mihălceni, care

l-a ajutat, nu numai la înfi-
ințarea colectivei, dar și
după aceea. Și acum a folo-
sit această ocazie pentru a
transmite din experiența
bună a gospodăriei lor, ară-
tându-le că introducerea or-
ganizării muncii pe grupuri
de familii în cadrul echipel-
or și la loturile de vaci, a
dat rezultate bune. De ase-
menea, aplicarea retribuției
suplimentare la toate cultu-
rile a dus la sporuri mari de
producție.

O altă tăbliță ne conduce
la cel de-al doilea grup, unde
brigadierii zootehnic și in-
grijitorii discută despre hră-
nirea animalelor în perioada
de vară și despre asigurarea
unei baze furajere corespun-
zătoare. Neagu Haralambie,
brigadier zootehnic la G.A.C.
din comuna Vadu-Sorești,
vorbea despre felul cum își
organizează gospodăria lor
suprafața cu culturi furajere.

Noi scoatem câte două
și chiar cite trei culturi de pe
aceeași suprafață. Primăvara
semănam secară, iar vara,
după ce o cosim, semănam
iarbă de Sudan și otavă. Ro-

colectivă. Față de anii trecuți ce ele-
ment nou ați introdus în organizarea
lor?

— Am căutat să ne perfecționăm
metodele de organizare în așa fel
încât zilele de odihnă colectivă să fie
mai atractive și mai instructive în
același timp. Urmărind acest scop noi
am introdus schimburi de experiență
între grupuri de colectiviști care lu-
crează în același sector, dar din co-
mune diferite.

Schimburi de experiență se fac și
între directorii de cămine și instruc-
torii formațiilor artistice, fără însă să
fie organizate în mod special, deoa-
rece pentru acestea avem alte forme
de activitate. Dar prin vizionarea re-
ciprocă a formațiilor artistice un ase-
menea schimb se realizează. Se ap-
reciază progresele făcute, se comu-
nică planurile, intențiile de viitor...

— Putem cunoaște și pe cele ale
Comitetului raional pentru cultură și
artă din Alexandria?

Vom continua tradiția organizării
„Zilelor de odihnă colectivă”. Sinteți
invitați pentru lunile următoare la
Băbăița, Brinceni, Licurici, Storbă-
neasa, Orbeasca și Măgura.

E. ABRAHAM

ția culturilor furajere o fa-
cem cam la o sută de zile.

S-au purtat discuții asupra
mai multor probleme. Și toți
au avut de învățat. Colecti-
viștii din Fundeni și-au notat
cu luare aminte date referi-
toare la hrănirea animalelor
în raport cu producția și
greutatea lor, la formarea
taberelor de vară și la pă-
șunatul rațional.

Timp de două ore, simul-
tan, la „punctul Brazi” au a-
vut loc cinci convorbiri. Șe-
fii de echipă și colectiviștii
care lucrează la cimp au
vorbit despre întreținerea
culturilor, constructorii des-
pre folosirea resurselor lo-
cale în ridicarea unor con-
strucții ieftine și durabile,
iar tinerii colectiviști, se-
cretarul comitetului raional
U.T.M. le-a prezentat expu-
nerea: „Educația comunistă
a tineretului”.

Convorbirile au luat sfâr-
șit. O mică pauză... Oamenii
folosesc acest răgaz pentru
a vizita standurile de cărți
și chioscurile cu produse ali-
mentare. Pentru această zi
de odihnă fiecare gospodă-
rie colectivă participantă și-a
amenajat câte un chioșc cu
produse proprii.

După-masă au urmat spec-
tacolele formațiilor artistice.
Peste 500 de artiști amatori
au fost mințios pregătiți și
mobilizați pentru a se în-
trece în această zi. Ropote
de aplauze au cules taraful
de copii din satul Salcia
Nouă, comuna Mihălceni,
corul căminului cultural din
Zărnești, formațiile de dan-
suri din Racovițeni și Vadu-
Sorești, precum și brigăzile
artistice de agitație ale că-
minelor culturale din Jitieni
și Racovițeni.

În același timp amatorii
de sport au putut urmări
câteva competiții interesante:
două meciuri de fotbal între
echipele Zărnești-I.G.O. Rm.
Sărat și Petrolistul Rm. Să-
rat-Voitinu, un meci de
handbal în șapte între for-
mațiile școlii de meserii și
școlii medii din Rm. Sărat, și
un meci de volei între echi-
pele din Fundeni și Racovi-
țeni. Pe ring a avut loc o
demonstrație de box între
antrenori și elevi.

Seara, când întunericul a
coborât peste pădure, toți
participanții s-au adunat în
fața ecranului pentru a vi-
ziona un film artistic.

M. CHIRULESCU

Fete cu tulnic

Rostogan la... școală nouă

Mă recomand, onorat cetitoriu,
ca (fost) profesor eminente de pe-
dagojie în jenerie și de limba ma-
ternă în șpețial, pre nume Marius
Chicoș Rostogan, așa cum m-o tre-
cut în nemurire însuși I. L. Cara-
giale. Iar dacă nu mai stau necon-
turbit în carte și pășesc afară o
firă, iaste că m-o supărat o loază
de școler, care-o ris, cu gura pină
la urechi, de sistemul meu pedago-
jic. Auziți, mă rog frumos, ce în-
trebare și-o pus: „Oare să fi exis-
tat asemenea monștri?” Eu, Marius
Chicoș Rostogan, profesor eminente
de ețetera, ețetera... monștru! „No,
mi-am zis atunci, musai să l muș-
truiesc pe obrăznicătura de școl-
er”. Și-atit de mult m-am supărat,
că mi-am ieșit din pajini și m-am
pomenit în școală noaună.

— Să-mi spui minteni, loază, ce
iaste acela un monștru?

— Un incuiat ca dumneata,
domnule, căruia i-ar fi făcut bine
sulfatul de magneziu.

Am priceput justaminte cam
unde vrea să bată, cu toate că răs-
punsul n-o fost pe potrivă rațiunii
mele.

— No, că ce-i acela sulfat de
magneziu? — mi-am urmat eu in-
terogarea.

— Sare amară, domnule, cum se
spune în chimie — dacă știi ce-i
aia.

— De bună samă că știu:
chimia iaste acei disziplină care
arată cum tătul se forduluește
într-o transformățiune adecvată.
Dar ia să vedem acuma, loază: tu
știi că ce-i acel lucru care se
transformă?

— Poate fi orice, — a dat răspuns
școlerul.

— Adecă...? Demonstrează lojic...

— Chiar și sarea, domnule. De
pildă, industria chimică produce, pe
bază de sare, clor, clorosodice și in-
secticide care distrug dăunătorii
culturilor agricole.

— Vrei să mă bolzunzești la

minte? am strigat eu. Dar școlerul
o scos minteni din tașcă o șcăuie
pe care am citit: „Detox — distruge
prin simplu contact insectele”. —
Hei, l-am luat eu pedagojic, ce gin-
dăcii mîncă sare?

— Nu, domnule, Detoxul paraliz-
zează fulgerător sistemul nervos.
La care am aruncat minteni șcă-
tuia pre fereastră, în timp ce blăs-
tămatul de școler a mers cu demon-
strațiunea mai departe: — un alt
exemplu ni-l oferă petrolul. Pe
baze petrochimice, se produc pină
și firele și fibrele sintetice poliami-
dice și poliacrilonitrilice.

— Fii cu respect și nu mă sudui
pre altă limbă!

Și numa' ce școlerul o scos atunci
din tașcă o chemese din „relon”.
Eu am dat s-o înhaț (că așa era
pedagojic în vremea mea) și am
grăit:

— Apoi, chiar împăratul Franț
Iozef ar fi picat de pe tron să pro-
băluiască o chemese așa de finomă,
de se vede prin ea tătului-tăt!

Pină la fine, școlerul s-o întrecut
în demonstrațiuni (cum ar fi îngră-
șarea grînelor cu chimice, recol-
tarea cu te miri ce mașini, ba chiar
și zborul dincolo de pămînt unde
tātu e vid) din care lojica mea
n-ar perțepe mai nimica — precum
arătam altă dată că dacă bou-i de
jen masculin și vaca de jen femi-
nin, catirul musai să fie ambijen,
adecă nici de bărbat, nici de
muiere. (O învărtit și un bumb de
la o șcăuie mare unde o-nceput a
se vedea, ni, ca-ntr-un jam, cum
cintă orchestra cu ceteri tocmai la
București!).

La care, cit am fost eu de pe-
dagoj și profesor imininte, am
priceput că nu mai pricep nimic și
minteni m-am întors în cartea de
unde-am purces, mai bolind ca tot-
deauna și urmat de risul școlerului
de școală noaună.

S. SIGARTAU

Cu ocazia duminicii cultural-sportive brigada artistică de agitație din Ciadulești-Suceava a prezentat un frumos program

generații de dansatori a căminului
leni, regiunea Ottenia.

CASTRUL ROMAN

DE PE DUNĂRE

Nu demult, am vizitat unul din cele mai vechi muzee din țară: Muzeul Regiunii Porților de Fier din Turnu Severin. Aici am aflat date interesante despre trecutul orașului trandafirilor cum este denumit Turnu Severin în zilele noastre.

Cu bulevarde largi străjuite de castani, cu minunate grădini și parcuri îmbălsămate cu parfumul îmbătător al florilor, Turnu Severin a împlinit de curind 130 de ani de la înființare. Puțini știu că fostul județ Mehedinți își avea capitala la Cerneți, un târg expus inundațiilor Topolnicei și că în primăvara lui 1833 generalul Kisselef făcând o vizită prin aceste locuri le-a propus cernețenilor să se mute în cimpia Severinului, unde capitala județului ar avea mai multe perspective de dezvoltare având în vedere că era pe malul Dunării.

La 22 aprilie 1833 s-a publicat afișul de înființare a noului oraș Turnu Severin, generalul Kisselef dăruind 510 galbeni din caseta sa personală pentru a se putea cumpăra terenul necesar construirii orașului. Planurile urbei au fost în-

Francisc I al Franței îl rugă pe sultanul Soliman Magnificul să-i permită dărîmarea unui picior al podului, spre a putea descoperi secretul construcției.

În anul 1865, Cezar Bolliac face săpături arheologice, iar în 1868, August Treboniu Laurian, redactează un raport amănunțit cu privire la obiectele găsite, arătînd și toate ruinele pe care le-a identificat. În urma acestui raport se înființează și o sală pentru adăpostirea antichităților.

Castrele romane

Castrul Drubeta a fost primul construit în piatră de către romani pe pămîntul dac. La terminarea ultimului război cu Decebal, castrul era terminat, figurînd în tabloul inaugurării podului, tablou ce se poate vedea pe Columna lui Traian, din Roma. El era o construcție dreptunghiulară, cu colțurile rotunjite, ridicat pe un platou înalt de

scurt deasupra frunții, cu o coroană pe cap și cu barbă lungă. S-a mai găsit, de asemenea, de către Tocilescu, o frumoasă sabie dacică, încovoiată. În 1932, Al. Bărcăcilă, directorul Muzeului din Turnu Severin, a aflat de un interesant medalion de marmură descoperit în oraș, medalion care reprezenta o nouă imagine a podului. Pe una din fețele medalionului se vede un călăreț în goană cu capul descoperit, cu mina stîngă sprijinită pe șold, iar cu dreapta ridicată, salutînd. Descoperitorul a văzut în acest cavaler pe însuși Traian. Pe revers, podul e redus la 11 picioare și se vede balustrada, iar între portaluri există o încercare de scriere.

Proiecte

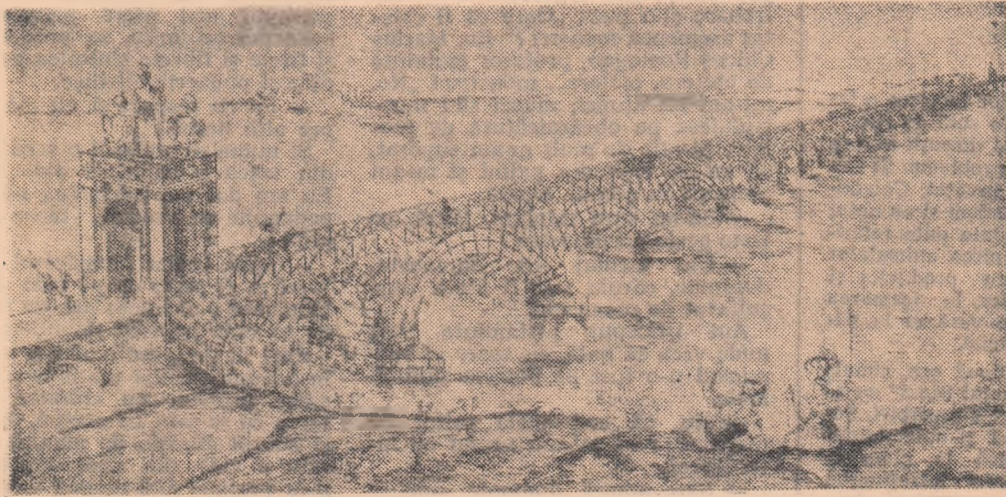
Muzeul cuprinde secții de arheologie, istorie, științe naturale, artă plastică și etnografie.

În cadrul secției de arheologie — singura deschisă deocamdată — se mai pot vedea diverse arme feudale ca: țevi de tun din bronz, ghiulele, din piatră și fier. De asemenea, capul unei statui din bronz suflat cu aur, găsită în castrul roman. Numeroase chei romane, o camee (piatră de inel) găsită de o elevă tot în castru, o cărămidă romană cu un desen de țintar pe ea, urne funerare din epoca bronzului.

Complexul de monumente istorice va fi amenajat în așa fel încît să devină un mare muzeu în aer liber. Un început s-a și făcut creîndu-se două alei frumoase care coboară pînă la ruinele podu-

lui unde s-au pus bănci și un parnou care reprezintă reconstituirea machetei podului. Avînd în vedere apropierea Dunării, se preconizează înființarea unui acvariu cu 20 bazine pentru pești de apă dulce. De asemenea, se va valorifica în cadrul unei secții de artă plastică valoroasa colecție de tablouri ce cuprinde pînze de o rară frumusețe semnate de Rosenthal, Ressa, Băncilă, Henția, Dărăscu, Asaki, Ghiață.

SIMION SĂVEANU

Reconstituirea Podului lui Traian făcută de inginerul francez Ed. Duperreux.

toamite de inginerul Xavier Villacroz și primele clădiri au început să se construiască începînd din anul 1835, peste 6 ani mutîndu-se aici și autoritățile județene.

Străvechi urme istorice

Cu ocazia săpăturilor pentru fundațiile clădirilor s-a descoperit însă că aici există o străveche așezare romană, iar în apropierea ruinelor podului lui Traian erau rămășițele unei vechi cetăți. În anul 1852 s-a luat măsura ca toate pietrele cu inscripții găsite în raza orașului să fie aduse și păstrate în noua grădina publică înființată în acel an, punîndu-se astfel bazele actualului muzeu.

În anul 1856 s-a întîmplat un eveniment rar: apele Dunării au scăzut foarte mult și din valurile ei a ieșit la suprafață întreaga zidărie a podului lui Traian. Cu acest prilej podul a fost studiat, iar în 1916 inginerul francez Edgar Duperreux, a lucrat și o machetă — reconstituire a celebrului pod.

O asemenea machetă am văzut și într-o sală a muzeului. Podul de la Turnu Severin, construit de celebrul arhitect Apolodor din Damasc în anii 103—105 e.n., era considerat în acele timpuri una din minunile lumii. Interesant este faptul că a rămas pînă astăzi o enigmă metoda ingenioasă folosită la construirea lui. Există presupunerea că ar fi fost abătute apele Dunării sau că pe acele timpuri fluviul se despărțea aici în două brațe, avînd la mijloc o insulă alungită, de unde ar fi venit și denumirea cetății Drubeta, care înseamnă despăcătă.

Alt de mare era curiozitatea de a cunoaște cum a reușit Apolodor să înfrîngă apele Dunării încît regele

19 m. În colțul de sud-vest se remarcă turnul lui Justinian, izolat printr-un șanț. Cele patru porți, identice ca mărime, au o deschidere de trei metri. La dreapta și la stînga porților de nord și sud sînt turnuri interioare. Drumurile din castru sînt mărginite de numeroase coloane, capiteluri, stîlpi de piatră și sculpturi în marmură și calcar.

Capetele podului se terminau cu portaluri din cărămidă încărcate cu trofee. Un cap de bronz cu chipul împăratului Nerva a fost găsit în anul 1850 în Dunăre. Paza podului era asigurată de două mari caste aflate la extremitățile lui, Drubeta și Pontes.

La 200 metri de pod, sub rîpa Dunării, se afla o instalație termală. În centrul clădirii era o sală dreptunghiulară de 5,65x7,30 metri, care avea trei guri de foc. Pe lîngă căldura transmisă în subsolul camerelor vecine, pe cele trei vetre se încălzeau bazine din metal pline cu apă și pietre mari pentru producerea de vapori. Cele trei guri de foc se deschideau în încăperi bine pavate. Primul hypocaust (calorifer antic) măsoară 10,20x4 metri și deasupra lui s-a găsit un caldarium (o căldare). Se pare că aceste băi au fost construite în primii ani ai stăpînirii romane în Dacia dovadă fiind, în acest sens, resturile de cărămizi cu ștampila legiunii a V-a Macedonica, găsite aici.

Monumente

În 1913, cu prilejul săpăturilor prilejuite de canalizarea orașului, s-a găsit un relief reprezentînd pe Jupiter stînd pe tron și cu sceptrul în mina stîngă. Chipul zeului are părul tăiat în chip dacic, rețezat

...printre viețuitoarele Amazonului (fluviu din America de Sud) există una tipică + piparul electric care atinge o lungime pînă la 2 metri. El are o „baterie” de 550 de volți care degajă o energie electrică suficientă pentru a alimenta 200 de becuri cu neon?

...anul cosmic (unitatea de timp ce măsoară perioada de rotație a Soarelui în jurul centrului galaxiei noastre) este egal cu 200 milioane de ani terestri?

...pe coasta apuseană a Americii Centrale sînt două localități (Pitura și Gatacos) în care casele fără aco-

ȘTIAȚI CĂ:

periş sînt un lucru obișnuit? În aceste localități nu plouă în medie decît o dată la 18 ani.

...zăcămintele de sare din țara noastră ar putea acoperi nevoile lumii întregi pentru aproape 1000 de ani?

...cel mai nordic oraș din lume este orașul sovietic Iakutsk?

...anual cad pe pămînt circa 30 000 tone de meteoriți?

...într-un gram de sol fertil se găsesc pînă la 50 milioane de bacterii (microbi)?

...o bacterie care se hrănește bine poate crea, într-o singură zi, 4 772 bilioane de celule asemănătoare ei? Dacă o astfel de înmulțire n-ar fi stînjinită de nimic, s-ar ajunge ca în decurs de trei zile să se acumuleze o masă de bacterii în greutate de 7 500 de tone.

...după trei ore de la mulsoare, laptele conține numai circa 195 000 de bacterii pe centimetru cub, după 24 de ore — 59 de milioane, iar după 48 de ore — 1 023 de milioane?

...dintr-un metru cub de lemn se pot obține fibre sintetice pentru 1.500 m de țesături sau 160 kg de mătase?

...anual se consumă în întreaga lume 160 milioane metri cubi de lemn pentru fabricarea hîrtiei?

...Dunărea varsă anual în Marea Neagră între 228—340 milioane metri cubi de apă?

Vedere parțială a centrului castrului roman Drubeta

La 24 iunie, în Palatul Congreselor din Kremlin, și-a început lucrările Congresul Mondial al Femeilor. Pe ordinea de zi a Congresului s-au înscris următoarele rapoarte: „F.D.I.F. în lupta pentru pace, independență națională, pentru drepturile femeilor și fericirea copiilor”; „Lupta pentru drepturile femeilor în societate și familie”; „Femeile în lupta pentru pace, dezarmare și prietenie între popoare”; „Lupta femeilor pentru independență națională”; „Problema sănătății și educării copiilor și tineretului”. În numele delegației italiene, prof. Maria Piccone Stella a cerut înscrierea unui punct referitor la caracterul politicii și metodelor de lucru ale F.D.I.F.

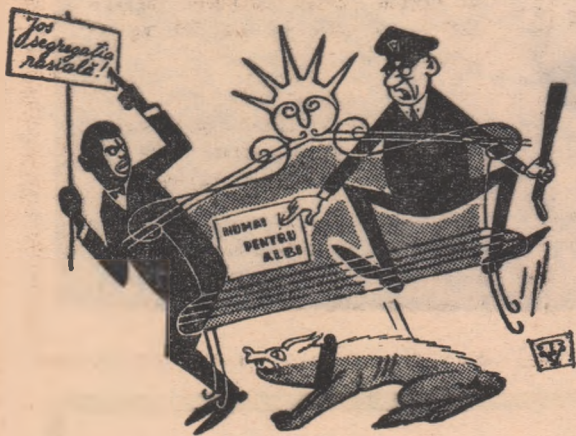
Primul raport a fost prezentat de Eugenie Cotton. Președinta F.D.I.F. a vorbit, printre altele, de necesitatea instaurării cât mai grabnice a păcii, a luptei perseverente pentru înfăptuirea dezarmării generale și totale, despre voința fermă a femeilor de pretutindeni de a participa la această luptă și la uriașele transformări care schimbă înfățișarea întregii lumi.

Pornind războiul de exterminare împotriva kurzilor, guvernul irakian spera să obțină un succes rapid. În acest scop a fost aruncată în luptă aproape întreaga armată irakiană, se aplică tactica „pământului pîrjolit” și se comit crime monstruoase. Speranțele guvernului nu se realizează însă. Comunicatele oficiale au fost nevoite să relateze că trupele guvernamentale „s-au lovit de o foarte puternică rezistență”. O formulă menită să ascundă înfrîngerile suferite, faptul că partizanii au ocupat câteva localități.

Populația kurdă, care numără aproape un sfert din totalul populației irakiene și care luptă pentru drepturile sale legitime cum ar fi acordarea autonomiei naționale în cadrul Irakului, participarea proporțională la guvern, re-partizarea justă a veniturilor de pe urma exploatarea petrolului și altele, nu este singura care înfruntă teroarea guvernului. Omenirea întreagă a fost zguduită de vestea condamnării la moarte a trei activiste de seamă ale Ligii femeilor din Irak, a uciderii a încă 28 de patrioți irakieni. Opinia publică mondială protestează împotriva crimelor monstruoase și cere încetarea sălbăticei terori din Irak.

În urma tratatelor dintre președintele S.U.A., John Kennedy — aflat într-o vizită în Europa occidentală — și cancelarul R.F.G., Adenauer, a fost dat publicității un comunicat comun americano-vest-german. Printre alte probleme, se precizează că în cadrul tratatelor un loc important l-a ocupat discutarea planurilor privind crearea forțelor armate maritime multilaterale, înzestrarea cu rachete cu rază medie de acțiune și pentru a căror creare cele două guverne intenționează să depună toate eforturile. Adenauer și Kennedy se pronunță, de asemenea, pentru întărirea continuă a blocului militar nord-atlantic.

Crește lupta negrilor din S.U.A. împotriva segregăției rasiale. (Ziarele).

— Hei, nu știi să citești !!
— Dar dumneata ?!
Desen de V. TIMOC

După Julian Grimau, Franco și-a ales o nouă victimă, pe Ramon Ormazabal, membru al C.C. al P.C. din Spania.

PORTRETUL LUI FRANCO
Desen de V. VASILIU

Sclavi închiriați de guvern

Într-un raport guvernamental din S.U.A. se preciza nu demult: „Ruina micilor fermieri apasă greu societatea noastră. Milioane de oameni de la țară cad, din deceniu în deceniu, pradă șomajului total, fiindcă și-au pierdut pământul”. Tot cifre oficiale arată că, anual, 500 000 de asemenea dezmoșteniți pleacă în exod, căutând muncă și piine.

Despre soarta lor sînt nevoiți să știe chiar și marile ziare americane, care îndeobște laudă cu surle și trîmbițe modul de viață din S.U.A. Spicuum câteva din aceste relatări: „Mă credeam într-o rezervație din Africa de sud, cînd i-am văzut la lucru pe sezonierii din Yowa. Erau o

turmă de zdrențăroși, stinși de foame, care munceau însă cu ultimele forțe de spaimă ca vîtafii să nu-i arunce iarăși pe drumurile pribegiei” (Chicago Tribune). „În trecut aveam sclavi, acum îi obținem mai ușor, închiriindu-i de la guvern” — sună declarația cinică a unui plantator american, reproducută de „New York Times”, într-un articol în legătură cu condițiile nenorocite în care trăiesc muncitorii agricoli sezonieri — „cetățeni liberi ai Americii, în fond însă simple animale de muncă la discreția capitalului”.

„Condițiile de muncă ale celor circa 500 000 de muncitori agricoli sezonieri — se spune mai departe în articolul din „New

York Times” — se deosebesc puțin de sclavie. Majoritatea prevederilor din legislația muncii nu se aplică acestor deposedați. Salariile lor sînt cu mult sub minimumul necesar traiului. Ei sînt găzduiți în hambare goale și murdare, lipsite de apă și instalații sanitare, cite 8—12 oameni într-o despărțitură”.

Ceea ce „uită” însă să precizeze ziarele americane este faptul că ruina în masă a micilor fermieri americani se datorește politicii guvernamentale care sprijină îmbogățirea marilor latifundiați pe seama sărăcirii tot mai accentuate a maselor largi muncitoare.

P. TĂTARU

Miting de protest în fața unei baze militare americane din R.F.G. „Rachetele aduc nimicire”, „Vrem să supraviețuim” au scris demonstranții pe pancarte.

CRONICA SĂPTĂMINII

UN TRATAT AL REVANȘEI

Lucrurile s-au întimplat la Paris. Expunîndu-și punctul de vedere despre situația internațională, comentatorul de la televiziunea franceză a spus la un moment dat: „Dl. Erhard, care îl va înlocui pe generalul de Gaulle la conducerea politicii germane...”

Nici un ascultător n-a putut să nu observe greșeala. Dl. Erhard urmează doar să-l înlocuiască în R. F. Germană pe cancelarul Adenauer (care a acceptat să se retragă) în timp ce președintele de Gaulle continuă să rămîină cel care conduce politica oficială în Franța. Și totuși — tocmai pentru că n-au putut să nu observe greșeala, francezii au zîmbit amar. Vorba proverbului: nu-i adevărat, dar se potrivește...

Cu acest prilej oamenii și-au adus aminte de două date. Prima a fost ziua de 25 ianuarie 1963, cînd cu prilejul vizitei cancelarului Adenauer la Paris, acesta a semnat, împreună cu generalul de Gaulle, Tratatul franco-vest-german. A doua dată a fost ziua de 19 mai 1963, cînd cu prilejul ratificării în Bundestagul (parlamentul) vest-german Tratatul a fost împodobit cu o introducere în care se spune că el va sluji „marile scopuri politice ale Republicii Federale Germane”.

Cînd generalul de Gaulle a semnat în iarnă, alături de cancelarul vest-german, Tratatul amîntit, el a susținut ca de obicei că o face în numele „măreției Franței”. Dar de fapt, prin toate prevederile sale, Tratatul constituie un sprijin dat revanșazilor vest-germani, în îndeplinirea scopurilor lor agresive.

La prima vedere Tratatul franco-vest-german pare cu totul inofensiv. E vorba în el — în termeni destul de vagi de altfel — despre colaborare strînsă în domeniile politicii externe, apărării, educației tineretului, cercetărilor științifice și (la urmă, dar nu la sfîrșit !) în domeniul producției armamentului.

Asta e ceea ce poate citi oricine.

Dar ceea ce se ascunde dincolo de cerneală ?

Toată colaborarea, înțelegerea, apropierea nu servesc decît un singur scop: apropierea zilei în care Germania occidentală (cu sprijinul Franței) va dispune de propria sa armă atomică.

Așa cum au dezvăluit ziarele, e vorba ca în conformitate cu spiritul Tratatului, Germania Federală să ajute Franța din punct de vedere financiar și tehnic, pentru ca aceasta din urmă să-și intensifice cercetările în domeniul armelor atomice. Dar cine-și poate închipui că militariștii vest-germani vor da bani fără să primească ceva în schimb ? Ei vor avea de-a gata rezultatele cercetărilor, ceea ce le va îngădui să-și pună la punct — în clipa în care vor considera necesar — o industrie proprie de armament atomic ! Pînă una alta colaborarea franco-vest-germană în domeniul înarmării nucleare va duce la crearea unei forțe atomice „independente”, contrapusa celorlalți parteneri din Pactul Atlanticului de Nord (din care și Germania Federală și Franța fac parte). Deocamdată deci — o forță comună atomică franco-vest-germană. Dar cine cunoaște năravurile revanșazilor vest-germani, nu poate să nu se gîndească la viitor: azi împreună cu Franța și miine împotriva acesteia ! Căci dacă militariștii vest-germani vor fi în posesia celor mai noi secrete de fabricare a armelor atomice, ei nu se vor mai considera legați de nici un fel de tratat în care se vorbește despre „prietenie”. Iar o armată vest-germană înarmată cu bomba atomică n-ar putea să însemne decît o gravă primejdie pentru pacea Europei și a lumii.

Recent — sfîdînd interesele poporului francez și ale păcii — reacțiunea din Adunarea Națională franceză a obținut ratificarea Tratatului franco-vest-german. Comunistii au calificat pe drept cuvînt acest document ca pe un „tratat al nenorocirii”, și au votat — împreună cu socialiștii — împotriva lui. În același timp în Germania occidentală presa reacționară jubilează. Ea vorbește deschis despre acest tratat ca despre un „tratat al revanșei”. Însă atît politicienii din anturajul președintelui de Gaulle, cît și cel din preajma cancelarului Adenauer ar trebui să țină minte. Pînă acum de două ori revanșa a fost primul pas spre nenorocire...

R. ȚULESCU

Cîntece de belșug

Țării pită-aleasă!

Inimioară spune
Cînt de vremuri bune
Țara să răsune,
Cînt de bucurie
Țara să ne știe.

Holdele de grîu
Nalțe pin' la briu
Leagănă în zare
Spicele de soare,
Piinea nouă-a țării
Citu-i largul zării.
Cum or da în pîrg,
Stringe-le-om cu sîrg
Și-om pune pe masă
Țării pită-aleasă.

Inimioară spune,
Cîntec să răsune
Din capăt de țară
În capăt de țară
Și-n cîntec să-i spu
Drag partidului,
Că fi mulțumim
Ce bine trăim.

Auzit de la George Șanta
din Rogoz, raionul Lăpuș,
de CHIRA VERA.

Colinzi țara plai cu plai

Foale verde de susai,
Colinzi țara plai cu plai
Și n-o vezi cum o știi —
Că-n loc de rouă în zori
Cădeau lacrimi din plînsori,
Și-n locul razei de soare,
Din inimă, supărare,
Colinzi țara bucuros
Și-o privești în sus și-n jos —
Din atîtea lăcrămioare,
Crescu floare, numai floare
Și cînd văd mi-aduc aminte
De cum o fost mai-nainte...
Țară, cit am fost soldat,
Munții tăi i-am vînturat,
Codrii și i-am răsfirat
Și am dat fasciștii-afară,
Libertatea să răsără.

Vremea de-astăzi te-a-nșorit,
Țară, ești cum am dorit!

Auzit în comuna Sim-
briași, raionul Reghin, de
ION SOCOL.

Mi-e țara frumoasă

Bogată și-aleasă
Mi-e țara frumoasă
Cînd mă uit la ea
Parcă-i dalbă stea —
Are largi cîmpii
Și dealuri cu vii;
Munții-i sînt înalți
Cu brazi clătinați
Și rodește-n ea
Bucuria mea
Și a tuturor
Ce muncesc cu spor.
Țară, colț de rai
Multă-avere ai:
Ape înșumate
De pești săgetate,
Gropnițe cu sare,
Turme de mioare,
Mine cu cărbuni,
Anii tot mai buni.
Asta-i țara mea
Mîndră ca floarea.

Auzit în comuna Patru
Frați, raionul Urziceni, re-
giunea București, de ION
SOCOL.

In pîrgă

Stejărel-nalt și frumos

Stejărel-nalt și frumos
Ia apleacă-ți virfu-n jos,
Să mă urc în virful-nalt
Să-nvirt ochii peste sat,
Să văd cite s-au schimbat;
Să văd casele albind
Și cîmpu-n zare rodind —
Satul meu e ca un rai
A dat tot omu' de trai;
Cînd mă uit în deal, la gară,
Trenurile toate cară
Numai pluguri și tractoare
Să ne crească grîna mare;
Stejarul-nalt și rotat
Avem și școală în sat.
Toate partidul le-a dat
Le-am făcut cum ne-a-nvățat.

Auzit în comuna Siliș-
tea-Gumești, raionul Vi-
dele, regiunea București,
de ION SOCOL.

De belșug

Sărăcie, sărăcie,
Ai rămas fără simbrie
Zgribulită, cocoșată,
De tot omu' alungată —
Numai vîntu-ți știe rostu'
Că te-am scos din satul nostru.
Ne-ai intra din nou în casă,
Da' belșugul nu te lasă.
Oriunde ai dat tîrcoale
Ai făcut întoarsă cale —
La Gheorghe și la moș Voicu,
Geaba-ți mai incerci norocul!
N-ai loc nici la dada Chiva,
Că stă pază colectiva.

Auzit în comuna Patru
Frați, raionul Urziceni,
regiunea București, de
ION SOCOL.

Busuioc de lîngă casă

Busuioc de lîngă casă,
Ne-am făcut viața frumoasă.
Și iar verde de cicoare,
Nu mai cade pe ogoare
Vaca slabă,
Iapa gloabă,
Că tractorul
Face-azi sporul
Și-avem bobul ca lumina
De ni-l seceră combina.
Ca lumina soarelui
E azi viața omului!

Luminat-a cu temei
August douăzeci și trei —
Soare care s-a aprins
Cînd poporul a învins.

Auzit în comuna Frăsi-
net, regiunea Oltenia, de
ION POTOPIN.